

Ambitie- en actieplan
Financieel Netwerk Rijswijk
2018 - 2020

Rijswijk, juni 2018

Rochelle Heerema, kwartiermaker

Situatie

Ondanks allerlei inspanningen van overheid en maatschappelijke organisaties groeit 8 tot 12 procent van alle kinderen in Nederland op in armoede. In 2014 ging het om 378 duizend kinderen. Opvallend is dat tweederde van deze kinderen opgroeit in een gezin waar ten minste één van de ouders werkt. Die ouder verdient echter te weinig of krijgt schulden. Instanties hebben deze groep vaak slecht in beeld omdat ze geen uitkering krijgen.

Van de 25.000 huishoudens in Rijswijk, hebben 3.940 huishoudens onzichtbare, risicovolle en/of problematische schulden (bijvoorbeeld rood staan, betalingsachterstand vaste lasten)¹. Circa 625 huishoudens hebben zichtbare problematische schulden (betalingsregeling, bekend bij een instantie). Het wegnemen van de armoede- of schuldenproblematiek is de belangrijkste voorwaarde om weer mee te kunnen doen. Armoede staat vaak niet op zichzelf. Het hangt samen met bijvoorbeeld gezondheidsproblemen, werkloosheid, eenzaamheid en soms ook criminaliteit en huiselijk geweld. Doordat de effecten van armoede zich op zoveel terreinen manifesteren, vraagt dat een diversiteit in aanpak en een samenwerking vanuit verschillende domeinen.

Visie en inzet gemeente Rijswijk

Visie

Armoede en schulden mogen geen belemmering vormen om mee te doen in de samenleving. Inwoners die in armoede leven of (problematische) schulden hebben, worden op weg geholpen naar hun maximaal haalbare financiële zelfredzaamheid, waarbij zij zich bewust zijn van de eigen verantwoordelijkheid.

Inzet

- Zelfredzaamheid
- Maatwerk
- Preventie en vroegsignalering
- Samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven
- Jongeren als specifieke doelgroep

A. Wat willen we bereiken?

Met het Netwerk Financiële Redzaamheid Rijswijk willen we ervoor zorgen dat mensen de hulp krijgen die ze nodig hebben en samen de (verborgen) armoede en schulden aanpakken. Het vraagt om moedige besluiten en een innovatieve aanpak. Met daarbij de overtuiging dat deze samenwerking van werkelijke toegevoegde waarde kan zijn op de bestaande activiteiten van zowel publieke als private partijen.

Het uitgangspunt is:

¹ Bron: Gemeente Rijswijk

Wij zijn allen probleemeigenaar en nemen ook verantwoordelijkheid voor het oplossen van het probleem. Misschien hier aansluitend aangeven wat dat dan ook daadwerkelijk betekent voor de deelnemers. .

We richten ons op drie thema's. In de bijlage staan de concrete activiteiten aangegeven.

1. Jongeren
2. Gezinnen uit de armoede

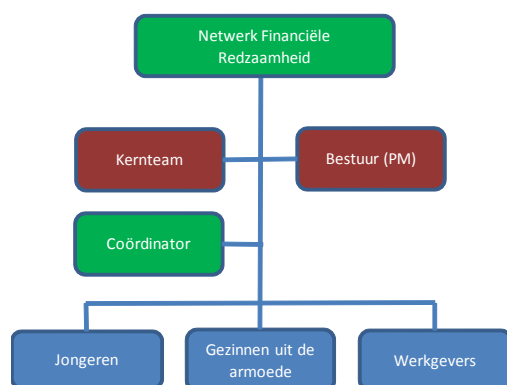
Werkgevers

Concrete doelen

1. 50 jongeren bij eigen plan betrekken, via educatie, social media.
2. 50 werkende armen bereiken met een eigenplan/aanpak dat is gericht op zelfvoorzienendheid en economische vitaliteit. (voorbeeld Mobility Mentoring)
3. 20 werkgevers die meedoen via bijvoorbeeld educatie in het kader van schulden op de werkvloer (NIBUD) of een werkgeversdesk.
4. 5-10 vrijwilligers business cases uit het bedrijfsleven lokaal ingezet, bijvoorbeeld in de thuisadministratie en als budgetcoach.

B. Hoe gaan we dat doen?

3.

- **Partners** van het NFR dragen actief bij in menskracht en middelen en naar vermogen financieel
- De **kerngroep** bewaakt de hoofdlijnen en de randvoorwaarden
- De **coördinator** organiseert de dwarsverbanden
- **Activiteiten** worden in kleine groepen ontwikkeld en zelfstandig uitgevoerd

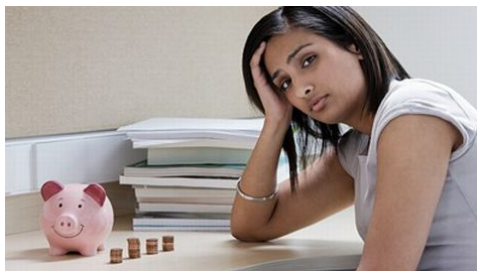
C. Wanneer gaan we dit doen?

De activiteiten worden in de periode 2018 – 2020 uitgevoerd. De exacte planning zal in overleg met het NFR, het kernteam en de coördinator worden vastgesteld.

Bijlage: concrete activiteiten

1. Jongeren

Wij maken ons zorgen over de grote groep jongeren die op jongere leeftijd de geldzaken niet op orde heeft. In 2017 kwamen 273 jongeren onder de 25 jaar in een traject voor schuldsanering (cijfers CBS). Een schuldregeling voor jongeren is vaak lastig, omdat er vaak onvoldoende aflossingscapaciteit is en geen garantie op een inkomen over 36 maanden.

In het onderwijs wordt nog (te) weinig met de jongeren gepraat over schulden en geld. De inzet is erop gericht om samen met Rijswijkse scholen in gesprek te gaan met de jongeren om ze meer bewust te laten worden van het omgaan met geld en het voorkomen van schulden. In het kader van vroegsignalering is de inzet tevens gericht op het bereiken van de leraren. De leerkrachten hebben dagelijks

contact met de kinderen (in elke klas zit wel een kind uit een arm gezin) waardoor scholen veel inzicht hebben in de behoefte van kinderen die in armoede opgroeien.

Activiteiten

- Schuldencarroussel: in 2018 wordt gestart met een schuldencarroussel bij drie Rijswijkse scholen (het Stanislas College, het Rijswijkse Lyceum en het Van Vredenburg). In diverse workshops gaan de jongeren aan de slag. In totaal gaat het om circa 800 jongeren die worden bereikt. De ambitie is om ook in 2019 en 2020 een soortgelijke activiteit te organiseren om jongeren te bereiken.
- Inspratiebijeenkomst: de leraren zijn vaak het eerste die zien dat leerlingen in financiële problemen zitten. Bijvoorbeeld als de ouderbijdrage niet wordt betaald en het kind niet op schoolreis mee kan. Er zal in 2018 een interactieve bijeenkomst te organiseren, met leerkrachten van zoveel mogelijk Rijswijkse scholen, de combinatiefunctionarissen, wijkteam en de gemeente. In wisselende tafelsamenstellingen kunnen deelnemers kennismaken, best practices en uitdagingen delen ten aanzien van het (h)erkennen van armoede bij kinderen.

2. Project sterker voor de toekomst: 50 gezinnen uit de armoede

Het doel is om in de periode 2018 – 2020 circa 50 Rijswijkse gezinnen uit de vicieuze van armoede te krijgen. De gezinnen dienen voldoende gemotiveerd te zijn en perspectief te hebben om met hulp en begeleiding uit hun situatie te komen. Deze gezinnen worden 1- 1,5 jaar begeleid. De gezinnen worden gekoppeld aan getrainde vrijwilligers. Per gezin wordt gekeken waar behoefte aan is. De insteek is om de gezinnen te helpen om actief te worden, deel te nemen aan de maatschappij en zelfredzaam te worden.

Activiteiten

- Selectie en begeleiding van gezinnen door het Netwerk Financiële Redzaamheid.
- Het koppelen van de gezinnen aan vrijwilligers uit het bedrijfsleven o.a. van de Rabobank.

- Het organiseren van o.a. trainingen, meeloopstages en vrijwilligerswerk.

3. Werkgevers actiever betrekken bij het schuldenvraagstuk

Ondernemers zitten niet automatisch aan tafel als het gaat om het armoede- en schuldenvraagstuk, maar het bedrijfsleven kan een rol van betekenis spelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het terugdringen van armoede die veroorzaakt wordt door een gemis aan relevante financiële kennis, vaardigheden en gedrag bij werknemers.

Bijna twee op de drie bedrijven hebben te maken met werknemers die in de schulden zitten. Zo'n werknemer kost de ondernemer volgens Nibud gemiddeld € 13.000 per jaar o.a. vanwege stress, ziekteverzuim of administratieve lasten als er beslag wordt gelegd op loon. Helaas is het zo dat werkgevers vaak pas laat op de hoogte zijn van schulden bij werknemers, bijvoorbeeld als er loonbeslag wordt gelegd of als een werknemer om een voorschot vraagt.

De aandacht bij het schuldenvraagstuk verschuift steeds meer naar preventie. Bij deze ontwikkeling is het belangrijk om goed samen met ondernemers, het maatschappelijk veld en ervaringsdeskundigen te kijken naar wat de mogelijkheden zijn.

Activiteiten

- Het organiseren van een ontmoeting tussen het zakelijke en het kwetsbare deel van de samenleving. Vragen die aan bod komen zijn o.a.:
 - o Hoe gaan we om met een medewerker die voor de derde keer een voorschot komt vragen?
 - o Gaan we in gesprek met de medewerker die een loonbeslag heeft?
 - o Zijn we in staat om het juiste gesprek te voeren?
- Het geven van een cursus aan HRM-functionarissen van bedrijven over hoe om te gaan met werknemers die in de schulden zitten.
- Het inzetten van personeelsleden als budgetcoaches voor gezinnen of werknemers met financiële problemen.